

TŘEBOVICKÝ KAPR

Vydání s mimořádnou přílohou TŘEBOVICKÉ MILNÍKY ZRODŮ A ZÁNÍKŮ, ŠTĚSTÍ, NADEJÍ I ŽALU

SVÁTEČNÍ SLOVO STAROSTY

Rok 2015 se blíží ke svému závěru, to je období kdy můžeme hodnotit plnění úkolů, které jsme si na letošní rok naplánovali a to s konstatováním, že z větší části se nám je podařilo splnit. Některé z nich, jako opravy komunikací viz ul. V Mešníku nebo některých chodníků jsou již, ke spokojenosti Vás občanů, užívány. Stále pokračujeme v úsilí o snížení průjezdnosti nebo alespoň dodržování povolené 40 km rychlosti na ulici Třebovické. Doufáme, že se náš záměr podaří v příštím roce realizovat. Z rozpočtu letošního roku jsme přispěli nemalými částkami na činnosti sportovních jednot u nás (SK Slavie Třebovice, Orel jednota Ostrava – Třebovice a Tělocvičná jednota Sokol Ostrava – Třebovice).

Přechodem z letního času na zimní se znatelně prodloužila doba noční tmy, a proto bych Vás chtěl znovu upozornit na zvýšený počet pokusů nebo přímo dokončených krádeží v nemovitostech u nás v Třebovicích. Zabezpečte si je proti vniknutí zlodějů, je to ve Vašem zájmu. Senioři nepouštějte k sobě domů osoby, které neznáte a chtěly by Vám nabízet zboží nebo různé druhy služeb! Podomní prodej je v Ostravě zakázán. Pokud se s ním setkáte, zavolejte městskou policii na bezplatnou linku 156.

Již každoročně v tomto prosincovém vydání našeho zpravodaje upozorňuji na dva nešvary, které nám zneprjemňují život v Třebovicích. Jedním z nich je používání lokálních topenišť k vytápění nemovitostí. Zvláště v období mlhavého počasí a tlakové inverze je kolem těchto nemovitostí nedýchateľno. Situaci ještě zhoršuje pálení listí a rostlinných zbytků na zahradách. K jejich likvidaci využijte sběrného dvoru.

Zimní údržbu komunikací nám komplikuje parkování vozidel. Komunikace, které nebudou pro techniku průjezdné, nebudou udržovány. Parkujte proto vozidla na svých pozemcích.

V závěru bych Vám všem chtěl popřát nejen jménem svým, ale také jménem rady, zastupitelstva a zaměstnanců úřadu, klidné prožití svátků vánočních a vše nejlepší v novém roce 2016.

František Šichnárek, starosta

KALENDÁŘ NA ROK 2016

Vážení a milí, tak jako každým rokem, máme pro Vás, třebovické občany, připraven třebovický kalendář na rok 2016.

Pro jeho obrazovou část jsme zvolili současnost a historii Třebovic, tentokrát v podobě akvarelem kolorovaných perokreseb, jejichž autorem je Lukáš Martinka. Věříme, že Vás kalendář zaujme a připomene Vám některé stavby, které již dnes neexistují.

Zveme Vás tímto k návštěvě třebovického úřadu v úřední dny,

tj. pondělí a středa (v době 8.00 - 11.30 hod a 12.30 - 17.00 hod), kdy si na podatelně úřadu v přízemí budovy radnice můžete kalendáře vyzvednout.

Vzhledem k počtu výtisků Vám budou kalendáře předány vždy 1 ks na číslo popisné, pokud máte v domě více bytových jednotek a bydlí v něm více rodin, sdělte to při předání kalendáře.

VYBÍRÁME Z USNESENÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTSKÉHO OBVODU

SCHVÁLILO

plnění usnesení z předchozích zasedání Zastupitelstva městského obvodu Třebovice.

ROZHODLO

neuplatnit předkupní právo ke garáži v majetku manželů Vybíralových na pozemku parc. č. 422/41, zastavěná plocha a nádvoří, o výměře 19 m² v k. ú. Třebovice ve Slezsku, obec Ostrava, v majetku statutárního města Ostravy svěřen městskému obvodu Třebovice.

SCHVÁLILO

plnění a čerpání rozpočtu městského obvodu Třebovice dle skutečnosti k 30. 9. 2015.

SCHVÁLILO

Zásady pro sestavování návrhu rozpočtu statutárního města Ostravy – městského obvodu Třebovice na rok 2016 dle předloženého návrhu.

SCHVÁLILO

Zásady pro sestavování návrhu rozpočtového výhledu statutárního města Ostravy – městského obvodu Třebovice na léta 2017 - 2019 dle předloženého návrhu.

SCHVÁLILO

rozpočtová opatření rozpočtu městského obvodu Třebovice roku 2015.

POVĚŘILO

finanční výbor Zastupitelstva městského obvodu Třebovice provedením kontroly hospodaření s majetkem a finančními prostředky městského obvodu Třebovice.

POVĚŘILO

kontrolní výbor Zastupitelstva městského obvodu Třebovice provedením kontroly plnění usnesení zastupitelstva a rady městského obvodu a dodržování právních předpisů Úřadem městského obvodu Třebovice na úseku samostatné působnosti.

ZASTUPITELSTVO MĚSTSKÉHO OBVODU TŘEBOVICE

NAVŠTIVTE KNIHOVNU NA TŘEBOVICKÉ FAŘE

Je omyl domnívat se, že Třebovice nemají knihovnu. Jedna se totiž vyskytuje na třebovické faře. Farní knihovna v Třebovicích funguje pravidelně již 10 let (slavnostní znovutevření se uskutečnilo 1. května roku 2005).

Knihovna má evidováno celkem 2019 svazků, které jsou rozděleny na beletrii, knihy o historii, dále na životopisy, poezii, knihy pro děti, knihy cestopisné a dále knihy z oblasti psychologie, pedagogiky, volného času apod. Nejvíce jsou zde zastoupeny knihy s duchovní tematikou a najdete zde také některé teologické studijní materiály. Archivujeme i několik časopisů pro dospělé i pro děti (Nezbeda, Duha, IN!, Tarsicius, Rodinný život, Salve aj.). Je možno si zapůjčit i několik DVD.

Půjčovní doba je možná netypická. Je totiž přizpůsobena lidem, kteří přichází v neděli do kostela. Knihovna v prostorách třebovické fary je otevřena v **neděli od 8.30 do 9.00 h (po ranní mši svaté) a od 10.30 do 11.00 h (po velké mši svaté)**. Stačí v tuto dobu zazvonit na budovu fary, poté budete uvedeni v přízemí do druhých dveří vlevo. Neplatí se žádný poplatek a knihy je možné v klidu dočíst, protože termín pro jejich vrácení není pevně stanoven.

UVÁDÍME ZDE NĚKOLIK TITULŮ, KTERÉ BY VÁS MOHLY ZAJÍMAT:

Z beletrie:

ECO, U.: Jméno růže

HAILEY, A.: Hotel, Kola, Letiště

FERRERO, B.: Vánoční příběhy pro potěchu duše

Z knih historických:

VLČEK, V.: Ostrava za ostnatými dráty

HALÍK, T.: Prolínání světů

PROKOP, A.: Třebovice, Třebovský kostel

POSPÍŠIL, C. V.: Husovská dilemata

Z knih životopisných:

WERICH, J.: Když už člověk jednou je

BERÁNEK, J.: Jan Sokol. Nebát se a nekrást

ARMBRUSTER, L.: Tokijské květy

DOLEŽAL, M.: Jako bychom dnes zemřít měli (o P. Toufarovi)

Z cestopisů a místopisů:

JEŽKOVÁ, A.: Tichá srdce I. Kláštery a jejich lidé, Tichá srdce II. Příběhy míst a lidí

Z poezie:

různé sbírky od J. Seiferta, J. Zahradníčka, V. Renče a dalších

Z knih pro děti a mládež:

pohádky B. Němcové, K. J. Erbena, knihy J. Foglara,

A. Lindgrenové a dalších

Z knih z oblasti psychologie, pedagogiky a volného času:

GILBERT, G.: Partnerství

PARSON, R.: Deset tipů pro táty, Deset tipů pro rodinu, Supermatce řekni sbohem

BISSOVÁ, A.: Všemocné emoce

SMÉKAL, L.: O lidské povaze

CORNEAU, G.: Chybějící otec, chybující syn

HANŠPACHOVÁ, J.: Hry pro maminky s dětmi

Těšíme se na Vaši návštěvu,

Za knihovnice Marie Dostálová (pracující i v městské knihovně) a P. Lukáš Engelmanna.

INFORMACE !!!

Úřední hodiny Úřadu městského obvodu Třebovice budou z organizačních důvodů ve středu 23. prosince 2015 a 30. prosince 2015 zrušeny.

Prosíme proto občany, aby neodkladné záležitosti vyřídili v pondělí 28. prosince 2015.

TŘEBOVICKÉ MILNÍKY ZRODŮ A ZÁNÍKŮ, ŠTĚSTÍ, NADĚJÍ I ŽALU

NA PRAHU PRŮMYSLOVÉ REVOLUCE

Ještě na počátku nové éry, kdy k nám z Anglie dospěla první průmyslová revoluce a Moravská Ostrava se sousedními vesnicemi se postupně stávala nejvýznamnějším střediskem těžkého průmyslu celé Rakousko - Uherské monarchie, si Třebovice zachovávaly svůj původní ráz. Ještě v polovině 40. let devatenáctého století bylo v obci jenom 61 domů s 435 obyvateli a z 99 domácností se zabývalo 75 výhradně zemědělstvím, 16 živnostmi, 5 zemědělstvím a živnostmi. Kromě uvedených usedlostí tu byl ještě vrchnostenský dvůr, jednoposchodový zámek, krčma, mlýn, dva lihovary, myslivna a pila. Remeslem se pak živil hrnčíř, pumpař, sklář, švec, krejčí, sedlák, kovář a kolář, z nichž většina byla zaměstnána ve dvoře a na zámku.

Obraz tehdejší obce dokresluje Alois Prokop v brožuře Z třebovické kroniky, vydané ke čtyřstému výročí povýšení Třebovic na městys (1932). „*Úředník Jan Gold usiloval o povznesení Třebovic před ukončením roboty. Budovy, které byly stavěny, musely být postaveny na patro (respicietství finanční stráže, stavení Pro-*

kopovo a Sedláčkovu). Roku 1841 vymohl Gold na císaři Ferdinandu V. Dobrotivém čtyři jarmarky roční. Tím vlastně obnovil stará privilegia. První trh se konal ve dvoře, neboť na nynějším rynku byla tehdy ovocná zahrada.“

Život obce byl obnovenými trhy podstatně obohacen, ale největší zvrat nastal o několik let později. „28. 3. 1848 byl vydán manifest císaře Ferdinanda V., že v knížectví slezském má povinnost robotní do roka přestati, ovšem za přiměřenou náhradu. Úřední komise jednala o tom teprve v červenci 1850.“ Touha poddaných po svobodě byla tak veliká, že prodávali vše, co měli, aby se vykoupili s robotou co nejdříve rozloučili.

Zrušení roboty a rozvoj průmyslové výroby vyvolaly zásadní změny ve všech sociálních vrstvách a neminuly ani Třebovice. Již v roce 1858 odprodal poslední zdejší šlechtic Jindřich hrabě z Demblína panství svému správci Josefu Stonawskému. Ten se stal novodobým velkostatkářem a navíc uplatnil svůj podnikatelský talent. Nejenže zvětšil a zmodernizoval stávající lihovar, ale zároveň vystavěl draslárnu.

Na Heleně – v pozadí komín draslárny; autor malby František Hříbek

V ní se zpracovával odpad z palírny na uhličitán draselný (potas), který se používal při výrobě skla, pracích prášků, mazlavých mýdel, v barvířství, při výrobě houslařských laků i v textilním a papírenském průmyslu. Takže o odbyt nebyla nouze.

Dělníci z draslárny podnítli ke změně zaměstnání i další muže. V místě sice nebyla příležitost, ale na počátku devadesátých let našli první z nich obživu v hornictví. Nejdříve se podíleli na hloubení těžní a větrné jámy Ignát v Čertově Lhotce (od r. 1901 Mariánské Hory) a po zprovoznění šachty zůstali. K nim se připojili další kamarádi a tak i v Třebovicích vznikla první havířská parta, která snáze překonávala pracovní problé-

my a obtíže, nakonec i pěší túry podél řeky a přes přívoz k šachtě i cestou domů.

Nezůstalo však jenom u horníků. Další pracovní příležitosti se naskytly v roce 1892, kdy zahájila vedle šachty svou výrobní činnost koksovna Ignát a ve Svinově byla dána do provozu rourovna. A tak se původní malá zemědělská obec započala proměňovat v rozrůstající se příměstskou obec průmyslovou.

NEJEN SAMOSPRÁVNÉ SLEZSKO

Evropské revoluční hnutí v roce 1848, které v našich zemích vyústilo červnovým pražským povstáním, přinutilo Vídeň k poli-

tickým změnám. První nastala již v roce 1849. „Slezsko odděleno od brněnské gubernie a správcem země byl od roku 1852 pověřen místodržitel.“ Další pak roku 1860. „Obnovena Zemská vláda se zemským prezidentem a země rozdělena na okresní hejtmanství. Třebovice byly přiděleny k okresu Klimkovskému.“

Tato skutečnost byla pro obec pozhledným, protože Klimkovicko si zachovalo převážně český ráz a naši českou pomoc tuze potřebovali. „Germanizační snahy uplatňovali starí rektori a přistěhovalí živnostníci.“

Největší změna však následovala o tři roky později. Záležitosti slezských obcí upravoval Zemský zákon z 15. listopadu 1863. Jím se upravovalo obecní zřízení a volební řád, který byl aplikací Říšského obecního zákona z března 1862. Podle tohoto zákona zastupitelské orgány tvořil obecní výbor (8-30 členů), který vyřizoval záležitosti zvláštní důležitosti a současně dohlížel na činnost obecního představenstva, tvořeného starostou a radními. Počet představenstva nesměl převyšovat třetinu členů obecního výboru. Představenstvo pak primárně řešilo bezprostřední a obvyklé záležitosti.

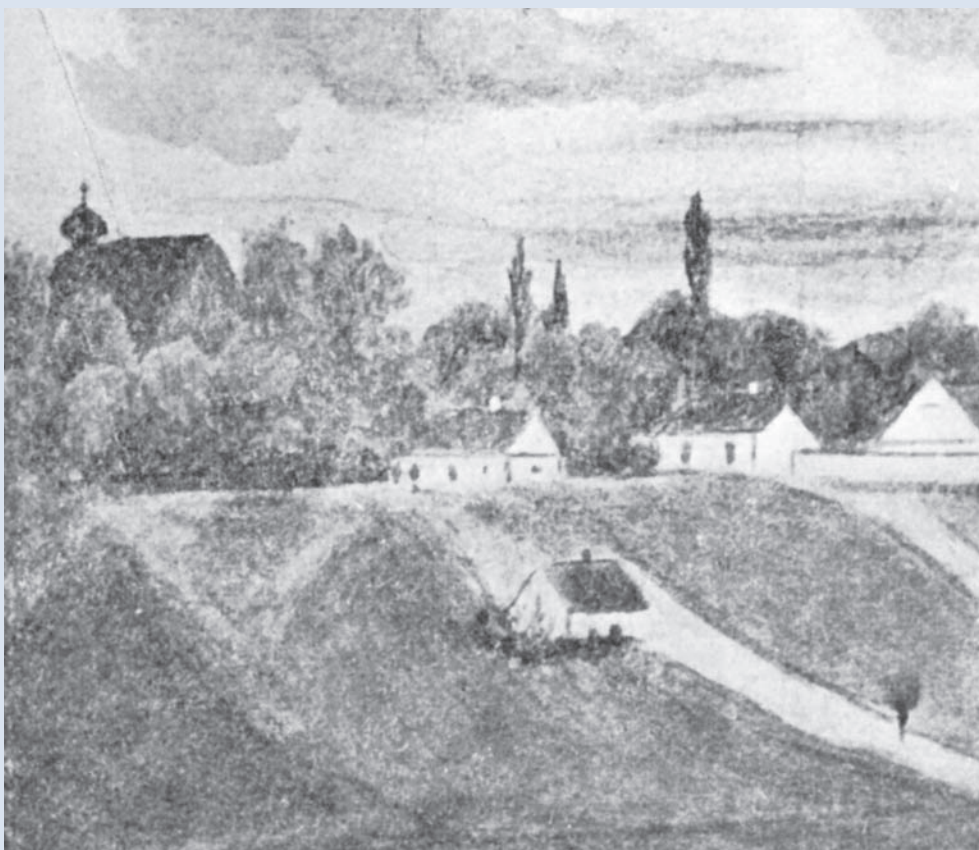
Tento převratný zákon přijali i občané Třebovic s velkým nadšením, ale i s plnou odpovědností. Proto také vybírali do svého čela ty nejzkušenější, kteří si svým životem vybudovali všeobecnou úctu. Z nich pak vzešli i první starostové: Josef Prokop, Antonín Šrámek, František Gallus, Antonín Bartusek, Karel Gallus a s nimi započala nová éra s běžnými problémy a starostmi, ale i se záležitostmi a úkoly s trvalým posláním.

DLOUHÁ POUŤ

„Třebovice měly pravděpodobně až do konce 16. století samostatnou duchovní katolickou správu s farním kostelem, který se připomíná v roce 1553. Převzetím panství Janem starším Vlčkem v roce 1600 přešla i zdejší farnost do správy luterské a pravděpodobně zanikla za třicetileté války. Od poloviny 17. století náležely Třebovice ke katolické farnosti v Porubě. ... Nový kostel Nanebevzetí Panny Marie byl vystavěn v roce 1738 na místě dřevěného filiálního kostelíka zásluhou zdejšího majitele Jiříka Adolfa Wiplara z Ušic.“ Tolik z rozsáhlé publikace Dějiny Ostravy (1993).

Tento stručný záznam v celě šíří na staleté pouti k opětovnému zřízení samostatné duchovní správy doplnil Alois Prokop v brožurce Třebovský kostel 1738 – 1938. „Nový kostel byl postaven z tvrdého staviva v podobě latinského kříže. Na hlavní oltář byla umístěna starobylá soška P. Marie a obklopena bohatými barokními řezbami a sochami a sousoším Nejsvětější Trojice. ... Věž byla ve vrchní části dřevěná. Její cibulovité zakončení – makovice – i střecha na kostele byla pobita šindelem. Na věži byly umístěny dva zvony ve váze 5 a 2 centýřů.“ (1 centýř = 56 kg)

Kostel se sice skvěl novotou, ale sídlo farnosti bylo stále v Porubě. Tento stav se nezměnil ani po válce s Pruskem roku 1778, kdy byly obce na pravém břehu řeky Opavy roku 1760 odděleny od děkanství hluchínského a připojeny k děkanství biloveckému. Když získal panství Anto-

Pohled na třebovský kostel z r. 1881 (akvarel Marie Stonawské)

nín hrabě Wengerský, nařídil v roce 1795, aby se v Třebovicích vykonávala bohoslužba jako dřív. Nařízení však bylo splněno jen z části. Kněz, vydržovaný z fondu Náboženské Matice, stále docházel z Poruby a sloužil mše svaté jenom o významných dnech dvanáctkrát v roce.

Věřící se však nevzdali a roku 1837 zaslali olomoucké konzistory žádost o obnovení duchovní správy. Ta však byla 5. srpna téhož roku odmítnuta s odůvodněním, že obec nemá prostředky ke zřízení farního obvodu (příjem spojený s církevní službou).

Odpověď byla velkým zklamáním, ale lidé nesložili ruce v klín. Koncem sedmdesátých let bylo nutné opravit kostelní střechu a provést přestavbu věže. Obecní výbor svěřil dílo ostravskému staviteli Františku Jurečkovi. Šindelová střecha byla bez problémů nově překryta a opatřena břidlicí, ale při přestavbě věže nastaly potíže. „Když byla odstraněna dřevěná věž a stavěna zdě-

ná, pod tíhou staviva začaly praskat staré nosné pilíře. Proto byly stahovány železem. Věž nebyla ani vystavěna tak vysoko, jak se původně zamýšlelo. „Práce se prodloužily na dva roky a také se zvýšily i finanční náklady. Obecní výbor se starostou Antonínem Šrámkem se však s tímto problémem během let zdárně vyrovnali.

Podstatným dílem ke zřízení samostatné duchovní správy přispěl i martinovský poklasný. „Ludvík Vításek věnoval před svou smrtí ve svém odkazu 12.000 korun pro zřízení farního obročí v Třebovicích, z nichž se měly vypláceti jeho svobodné sestře úroky až do její smrti. Zemřel 20. prosince 1891 a při vyřízení poslední vůle r. 1892 základní jmění vzrostlo o 1.000 K. Kapitál 13.000 K spravoval farní úřad v Porubě. ... Sestra L. Vításkova zemřela v roce 1895 a r. 1899 kapitál vzrostl na 19.190 korun.“

Nezištným rádcem třebovickým byl P. Antonín Machálek, který se stal v Porubě roku 1900 administrátorem. Ten jim poradil, aby své jednání o zřízení samostatné duchovní správy započali u pana arcibiskupa osobně. A tak byli v únoru 1901 vysláni do Olomouce starosta František Gallus a obecní radní Antonín Šrámek a Vilém Gebauer. Kostelník Antonín Bartusek – známý jako stryk Bartusek, ve svých pamětech zaznamenal nejen olomoucké jednání. „Deputace byla velmi vlídně od pana arcibiskupa přijata a slíbil, až bude vše v pořádku, totiž kostel a fara, že jisto faráře dostaneme. Když deputace se z Olomouce vrátila, tak hned první Antonín Šrámek z čísla 37 daroval a dal vozit 40 fůr kamení na zbudování fary. A z Pustkovce přivezl první fůru písku Antonín Holuša, představený obce a jiní sedláci, a i z Martinova mnoho fůr písku přivezli martinovští sedláci zdarma, ze Svinova také sedláci moc kamení dovezli.“

Vstup do 20. století se vydařil. „31. ledna 1901 byla podána žádost o zřízení samostatné duchovní správy. Jméno farního obročí bylo obecním výborem zvýšeno půjčkou na 40.000 K.“ Zároveň se obec rozhodla pro generální opravu kostela. Zednické práce zadali svinovskému staviteli Beierovi, vnitřní malbu a opravu svěřili Gustavu Přečkovi z Olomouce (2.384 K), kostelní dlažbu položil za 1.500 korun Josef Brodský z Kateřinek, nové varhany byly za 2.500 K zakoupeny u bratří Riegrů z Krnova. V roce 1902 pak nechala obec postavit i faru, která byla dílem zednického mistra Urbíše z Mokřých Lazců.

Farní budova z roku 1902

Zbývalo už jenom požehnání z vyšších míst. „Arcibiskup Teodor u příležitosti svatého břimování byl 4. dubna 1902 uvítán v obci s velikou slávou a prohlédl si nově opravený kostel. 15. července 1903 oznámil arcibiskupský Ordinariát, že uznává nutnost samostatné duchovní správy v Třebovicích a dává k ní souhlas. Na to dalo schválení ministerstvo kultu a zemská vláda slezská sdělila rozhodnutí 5. ledna 1904. Povolení ke zřízení duchov-

ní správy bylo uděleno na základě notářského spisu ze dne 30. července 1904, potvrzeného arcibiskupskou konsistoří 30. srpna 1905 a zemskou vládou slezskou 18. listopadu 1905.“

Úřední koloběh zdárně skončil a uzavřena byla i finanční sbírka věřících, ve které se sešlo 6.286,66 korun. A teď už jenom scházal poslední, ale neméně významný akt. „Na podzim r. 1905 byla třebovská fara úředně vypsána. Když se obec vzdala práva jmenovati svého prvního faráře, byl presentován na třebovskou faru Jan Kotrš, kooperátor z Tovačova.“

Jan Kotrš,
1. farář třebovský
(1906 - 1920)

Dlouhá pout' se naplnila.

ZAPOČALO TO JEDNOTŘÍDKOU

Nedílnou součástí třebovické historie byla i místní škola, která zaujímala nejenom významnou vzdělávací roli, ale povyšovala městys i kulturně a společensky.

„Koncem 18. století měly Třebovice vlastní pomocnickou školu v pronajatých vyučovacích místnostech. Učitel Antonín Adamec tu vyučoval již od roku 1786. Poslední roční důchod 75 zlatých si vyzvednul v dubnu 1809 a 27. května téhož roku zemřel. Na jeho místo nastoupil Atamáš Držkovic.“ Tento stav však nemohl být trvalý. Řešení se naskytlo již na počátku 19. století. „Farní škola byla v Porubě, kam byly Třebovice po třicetileté válce přifařeny. Když měly Třebovice přispět na výstavbu nové porubské školy, stavěné v roce 1807 značným nákladem, rozhodli se občané, že si vystaví školu vlastní. Důvodů bylo hodně a neposlední z nich byl, že docházení do Poruby, hlavně v zimě, bylo velice obtížné. Třebovická škola byla založena v roce 1811 za vlády císaře Františka I. zásluhou majitele třebovického panství pana Czardeckého a obce Třebovic. Panství darovalo k jejímu zřízení starou budovu se zahrádkou a uhradilo část nákladů na její vybudování. Jednotřídní škola byla dostavěna roku 1813.“

Ve škole se od jejího založení vyučovalo pouze česky, a to čtení, počtům, psaní a náboženství. Na vzdělávání dětí se v prvních letech podíleli po učiteli Držkovicovi Leopold Čurda, Jakub Slaměník, který již dostal přidavek a měl roční služné 185 zlatých. Prvního listopadu 1817 nastoupil Jan Skupník, pak (?) Havrlant, Vincenc Hickel a v roce 1848 Karel Huber. A tehdy v roce 1853 došlo ve vyučování k podstatné změně. Zemská školní rada zavedla do českých škol jazyk německý a úředně žádala, aby se vyučovalo v obou řečech, což ale děti ani rodiče nepřijali s nadšením.

Stará škola třebovská z roku 1811

Obecná škola z roku 1898

Utrakvistickou (dvojjazyčnou) školu předal v roce 1874 Karel Huber Jiřímu Dordovi. To už do ní docházelo průměrně 105 dětí a od roku 1891 se zvýšil průměr na 116. Tento neúnosný stav vyřešil obecní výbor na svém zasedání 5. března 1896, kdy se usnesl na výstavbě nové budovy poblíž kostela.

Dvojtřídku pak byla otevřena v roce 1898 a poskytla učitelům i žákům nové možnosti a příležitosti ve výchově i vzdělávání. Jedna z nich se však neslučovala se záměry obce i rodičů. „Za učitele Dordy docházeli dokonce žáci z dalekého okolí do naší školy přiučovat se němčině. V této době chtěl jmenovaný založiti u nás i Nordmarku. Nepovedlo se to a pozdější učitelé museli po stránce národního sebevědomí občanů a žáků napravovati chyby předchůdců.“

V roce 1900 odešel 1. října germanizátor Jiří Dorda do penze a s ním skončilo i dvojjazyčné vyučování. Správu školy po něm převzal Vilém Rzman z Pustkovce. Za jeho vedení došlo k další obrodné změně: od roku 1906 veškeré zápisy, protokoly a ostatní dokumentace byly psány česky. Vilém Rzman zemřel 23. května 1907 a jeho nástupcem se stal porubský rodák Tomáš Gelnar, který do té doby učil v Polance. V té době už chodilo do školy téměř dvě stě žáků. Proto bylo v roce 1910 povoleno Zemskou školní radou otevření třetí třídy. Pro ni se získala místnost přestavbou učitelského bytu a obecní kanceláře, které se nacházely ve školní budově. Učitelům pak byly poskytnuty byty v jednopatrovém obecním domě vedle nynější radnice.

V následujícím roce získali na škole definitivu vedle Tomáše Gelnara také mladí učitelé Otakar Šindler z Fryčovic a František Drastich ze Zbyslavic. Tito tři mladí pánové, představitelé zdejší školy z počátku 20. století, se pak společně vydali na dlouhou, ale užitečnou a zásluhou cestu zapálených pokrokových českých kantorů. A když zde našli i svůj nový domov, zapustili svými činy a postoji hlubokou brázdu i v občanském životě.

PRVNÍ LÉTA HASIČSKÉHO SBORU

Požáry byly vždycky zhoubou, ať už vznikly zásahem blesku, při válečných vřavách nebo neopatrným zacházením s otevřeným ohněm. Téměř až do konce 19. století lidé likvidovali tento ničivý živěl všelijak a povětšinou s velmi malým účinkem a četnými úrazy. Významný obrat zaznamenal pan učitel Josef Holeš v druhé kronice třebovického hasičského sboru (první lehla popelem při osvobozovacích bojích 2. světové války).

„Dvě zásadní myšlenky to byly, jež vedly k založení hasičského sboru v naší obci. První z nich byla praktická potřeba sboru, která se potřebnou ukázala po velkém místním požáru v usedlosti rolníka Galluse na náměstí na podzim r. 1894. Vyhořela tu stodola a vel-

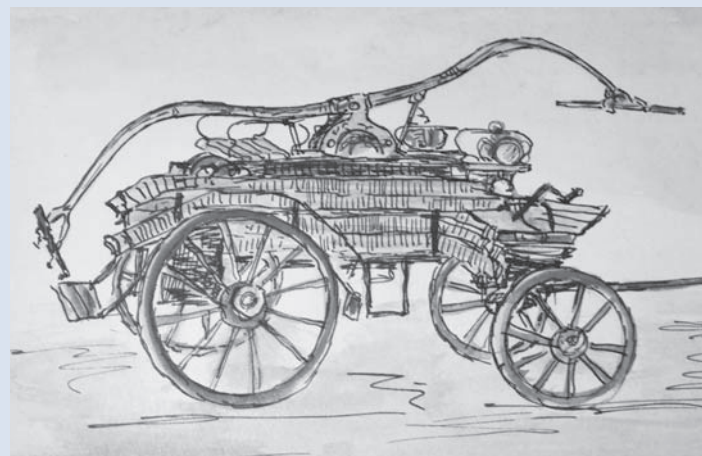
ký stoh slámy. Požár byl lokalizován místními občany, ale bez jakékoliv odborné přípravy a bez hasičského náradí, jakož i bez organizace a znalostí, jak požár zdolávat bez nebezpečí a ohrožení životů.“ Druhá myšlenka v sobě ukrývala i trošku furianství. „V okolních obcích kolem Třebovic už existoval jakýsi spolkový život, dokonce byly to i hasičské sbory, kdežto Třebovice po této stránce byly ještě za nimi.“

K urychlené přeměně myšlenek v čin napomohla i náhoda. „Zrovna v době výše zmíněného požáru prodléval v třebovickém zámku na návštěvě zemský hejtmán slezský z Opavy. Ihned po požáru si dal zavolat nadučitele Jiřího Dordu, jemuž dal patřičné instrukce k založení hasičského sboru.“

Jiří Dorda nemusel přesvědčovat dlouho, protože ohlas mezi lidmi i na obecním úřadu byl výjimečný. K členství se přihlásilo 60 zájemců a tak již 10. ledna 1895 došlo na ustavující valné hromadě k založení sboru dobrovolných hasičů a zvolení předsednictva. Starostou sboru se stal Jiří Dorda, velitelem místní řezník Jan Vavrečka, velitelem stříkačky hostinský František Gallus, velitelem lezců rolník František Gallus, jednatelem skladník z rourovny Felix Wagner, zámecký pokladník Rozsypal získal stejnou funkci i u sboru a trubačem se stal dělník Josef Kobza. Jednací řečí i velení bylo německé. „Starosta sboru stále zdůrazňoval znalost němčiny a zejména nutnost znáti německé povely u mladých lidí, kteří toho budou potřebovat při vykonávání vojenské aktivní služby v rakousko-uherské armádě. Členstvu však bylo vše do češtiny překládáno.“

Početní stav sboru odpovídal potřebám a požadavkům, ale horší už to bylo s vybavením. „Výstroj si museli členové sboru sami opatřovat na svůj vlastní náklad, jen výzbroj obdrželi. Kromě toho byl každý člen povinen platit členský příspěvek ve výši 50 krejcarů ročně. Vlastní stříkačky nebylo zprvu. Jak při cvičení, tak v případech požárů bylo používáno stříkačky, kterou měl k vlastní potřebě zámecký velkostatek. Tento neudržitelný stav netrval dlouho. Už v r. 1896 byla zakoupena vozní stříkačka od firmy Čermák, na níž svými milodary přispěli občané třebovičtí. I tehdejší císař František Josef I. poskytl finanční podporu.“ Obecní výbor pak věnoval sboru stodolu, která stála na rohu dnešních ulic Třebovická – Gudrichova. Tu si hasiči adaptovali na první hasičský dům.

Takto vybaveni a vycvičení mohli místní hasiči vstoupit do 20. století. Nikoho však nenapadlo, že budou muset svou zručnost uplatnit tak brzy. „Hrůzou, strachem, neštěstím byl postižen kraj podél Opavice od Krnova po Svinov r. 1903, kdy dravá povodeň neznala pamětníka.“ Tak začíná zápis v hasičské kronice pod titulem Mužové činu, který popisuje události z 12. června. „Na Havranci a na Heleně byly zatopené domy, rodiny vystěhované, bez přístřeší se zničeným majetkem, celé okolí jedno strašné jezero.“ A tehdy zasáhli hasiči. „Chytaly se kopy plovoucího sena. Z velkostatku se přivážel hnůj, dováželo se rychle kamení na zamezení vnikání a zvyšování vody v příbytcích stavení na Havran-

ci. Elektrárenskou silnici hodně tím zvedli a poněkud zmírnili pronikání přívalu vod do stavení na Havranci. Všude pomáhali, zachraňovali, co bylo možné a v jejich silách.

Tato mužnost na pravém místě způsobila, že hasičský sbor byl posílen novými členy z řad mladých, kteří se do sboru hlásili s opravdovým elánem a také s úmyslem dát sboru nového ducha, ducha národně českého, uvědomělého, dostat sbor na jinou cestu, než na které byl, na cestu, na kterou patřil – z vleku germanizace.“

Jejich úsilí dospělo k prvnímu úspěchu v roce 1905, kdy se starosta Jiří Dorda předčasně vzdal své funkce. Dočasně jej zastoupil Ferdinand Lička, který pak byl na valné hromadě oficiální volbou do starostenské funkce potvrzen. Tento akt také potvrdil, že úsilí mladých členů bylo oprávněné a smysluplné.

První hasičský dům v Třebovicích

BYLO BY KRÁSNÉ ...

Již koncem uplynulého století lidé nabývali přesvědčení, že zlé už bylo a vstupovali do 20. století nejenom s novými sny, ale i s chutí ty sny uskutečňovat. Šťěstí, že v tom odhodlání nebyli jenom starousedlíci, ale i noví spoluobčané, kteří přišli na Ostravsko za prací a u nás našli nový domov. A nebylo jich málo. V roce 1900 měly Třebovice už 832 obyvatel.

Změnil se nejenom počet obyvatel, ale i myšlení v zajišťování sociálních a společenských potřeb a jistot. „Mnoho mladých hochů učí se řemeslům továrním, jako zámečnictví, soustružnictví, slévačství, modelářství, elektrotechnictví a jiným. Zůstávají však zaměstnání v továrnách. Zemědělstvím výhradně žijí se málo obyvatelů a domkaři věnují se zemědělství jako vedlejšímu zaměstnání.“

Každodenní setkávání s lidmi v práci a poznávání života ve městě napomáhalo místním začleňování se obce ve všech oblastech. „Společenský život jindy pěstěný bez spolků zdál se mnohým nedostatečný, a proto jednali, zvláště mladí mužové, jak by se vyrovnali obcím, kde již mají spolky. Vlivem a působením cizích osob z okolí založen spolek Havlíček.“ V tomto kulturně vzdělávacím sdružení členové při besedách probírali aktuální obecní otázky, ale i problémy zvláště mladých lidí. Společným předčítáním z knižních novinek se seznamovali s českou literaturou a z oblíbeného Opavského Týdeníku získávali nejenom zprávy o protestech Slezanů proti germanizaci, ale i podněty pro svou vlastní i celooobecní vzdělávací a společenskou činnost. Spolek Havlíček se záhy stal v obci významným pojmem.

V roce 1904 byly další obecní volby. „Starostou zvolen p. Josef Šrámek, rolník z č. 37, který obecní hospodářství 10. července odebral od dřívějšího starosty Františka Galluse, hostinského.“ Nový starosta byl v roce 1905 přítomen při březnovém založení

Společnosti a záloženského spolku a v následném roce vyslal deputaci k poštovnímu ředitelství do Brna se žádostí o zřízení poštovního úřadu. Ta byla schválena v roce 1907 a poštovní úřad byl umístěn v budově respicietství (č.p. 5046).

V tomtéž roce v obci započal i organizovaný politický život: 13. ledna byla založena místní organizace České strany sociálně demokratické a 1. září Všeodborové sdružení křesťanského dělnictva.

Rok 1907 byl opět volební. Tentokrát byl starostou zvolen Ferdinand Lička, zahradník z č. 67. To už byla obec v plném rozkvětu. A tak, kromě přidělování nových parcel dalším zájemcům, byl v roce 1908 rozšířen i hřbitov o přilehlé parcely č. 80 a 85/1.

Třebovice se skutečně rozrůstaly nebývalým tempem. V roce 1910 už tu žilo 1175 katolíků, 8 jinověrců a 6 židů, z nichž bylo jenom 4,5 % Němců a 3,75 % Poláků. A tehdy došlo k velmi významné události. V obecních volbách byl zvolen starostou Ludvík Martínek, rolník z č. 32. Nový starosta se mohl opřít o čerstvou obecní statistiku, která opravňovala k historickému rozhodnutí: „29. října 1910 usnáší se obecní výbor na jednací řeči české.“

Tento právní úkon byl injekcí všem místním spolkům a organizacím. V národním duchu se konal 13. července 1913 i Dětský den, který byl uspořádán pod patronací obecního zastupitelstva. A že měl velmi příznivý ohlas, uvažovalo se o založení tradice.

Ke svému cíli dospěli i dobrovolní hasiči. Bylo to v roce 1914. „V lednu byla konána výroční valná hromada v bývalém Gallusově hostinci. Ta byla rozhodujícím okamžikem pro realizaci českého vedení sboru i velení v něm.“ Hostem valné hromady byl hrabýnský rodák bratr Rudolf Gudrich, učitel, český zemský poslanec, zakladatel a vůdce českého hasičstva ve Slezsku. „Jeho zásluhou a pomocí těch bratrů, kteří už po celá léta pracovali za tuto myšlenku, se podařilo porazit uměle udržované vedení a velení německé. Boj byl prudký, ale pro českou myšlenku vítězný ... Na znamení této velké události ve Třebovicích ihned nad hostincem zavláhl národní prapor bíločervený a bratři ve sboru i cestou domů na silnici se objímali samou radostí.“ Tehdy se také bratr Rudolf Gudrich stal čestným členem třebovického hasičského sboru a posléze bylo i v praxi zavedeno vedení a velení české, a veškeré písemnosti už byly psány také jenom česky. Toto vítězství nakonec pochopil a uznal i Jiří Dorda.

Obrovské nadšení a vše krásné se však záhy zakalilo. Nastala neděle 28. června 1914. „Kolem poledne vjel automobil na císařské silnici poblíž misijního kříže Robenkova do příkopu, převrhnul se a jednoho muže zabil. Odpoledne utopili se dva dospělí hoši ze Svinova v Opavici u stavu střebovského. A téhož dne se roznesla zpráva, že byl zavražděn následník trůnu v Sarajevě.“ Byla to ta nejčernější neděle, jakou si lidé dosud nedovedli ani představit. A to byl teprve začátek. „Ve čtvrtek 30. července 1914 mezi 4 a 5. hodinou odpolední vylepovány byly starostou obce vyhlášky o všeobecné mobilizaci. Podle nich měli všichni mužové I. a II. výzvy (do 36 let, případně 42) do 48 hodin nastoupiti ke svým plukům ... Všeobecný úděs, pláč a nárek nemalý. Zvláště při odjezdu branců do pole.“

Co s námi bude ?!?!

A nikdo neznal odpověď.

PS

Omlouvám se, že toto poslední zastavení z třebovické historie mělo být už na počátku, ale život to tak běhen roku připravil. Jsem však rád, že jsem vám mohl alespoň trochu přiblížit naše předchůdce, jejich úsilí a dílo. Nedostali se do čítanek, ale jsem přesvědčen, že si zaslouží naši úctu.

Mgr. Milan Ševčík

KULTURNÍ RUBRIKA

LAMPIONOVÝ PRŮVOD TŘEBOVICEMI

Dne 6.11.2015 se konal lampionový průvod Třebovicemi. Nejdříve se účastníci prošli v průvodu ulicemi Třebovic, kde děti předvedly své krásné lampionky. Následně si děti mohly zasoutěžit v parku, kde za svou statečnost obdržely balónky a ně-

jakou tu dobrotku. Děkujeme všem za hojnou účast a příjemnou atmosféru. Těšíme se na shledání na naší další plánované akci, kterou bude karneval dne 26.2.2016.

Za organizátory: J. Pavelka, K. Pavelková, L. Kolářová, P. Kolář, L. Buganská

Dovolujeme si Vás pozvat jménem Dechové hudby Polanka a Hudebního sdružení VÍTKOVÁK na **NOVOROČNÍ KONCERT**, který se bude konat v sobotu **16. ledna 2016 v 17.00 hod** v sále Kulturního domu Altán v Ostravě – Třebovicích.

Na program je řada populárních melodií a lidových písní v úpravě pro dechový orchestr v doprovodu zpěváků.

Dirigují: Božena Turoňová, Jiří Adamec

Uvádí: Jiří Adamec

K návštěvě zve Dechová hudba Polanka a Hudební sdružení VÍTKOVÁK

Komorní sdružení Ostrava zve všechny příznivce sborového zpěvu na VÁNOČNÍ KONCERT v neděli 27. prosinec 2015 v 16.30 hodin do Kulturního domu Altán v Ostravě – Třebovicích.

V programu zazní skladby různých slohových období, spirituály, úpravy lidových písní a koledy.

Diriguje Pavla Dědičová

Komorní sdružení Ostrava je skupina nadšenců sborového zpěvu. Jsou to zpěváci s dlouholetou sborovou praxí získanou působením i v jiných pěveckých tělesech. Pod vedením své dirigentky Pavly Dědičové má toto komorní sdružení za sebou řadu úspěšných koncertních vystoupení a festivalových účastí. Pravidelně spolupracuje s Českým rozhlasem. Repertoár sboru zahrnuje širokou škálu žánrové rozmanitosti od polyfonních skladeb až po úpravy lidových písní. Přesvědčivou intonací a vysokou pěveckou technikou dokáží zpěváci vyjádřit emotivní obsah skladeb. Komorní sdružení Ostrava svým působením plnohodnotně navazuje na tradice sborového

zpěvu na Ostravsku a svými koncerty tuto tradici i nadále v dnešní přetechizované době udržuje a propaguje.

Kontakt: janakarlik@centrum.cz, pavladedicova@seznam.cz

KULTURNÍ RUBRIKA

TŘI KRÁLOVÉ BUDOU
KOLEDOVAT V OSTRAVĚ

Charita Ostrava se pravidelně zúčastňuje celorepublikové Tříkrálové sbírky, kterou na pomoc lidem v nouzi pořádá Charita Česká republika. **Tříkrálová sbírka 2016** bude v rámci Ostravy a okolních měst a obcí probíhat ve dnech **1. - 14. ledna 2016**. Charita Ostrava se této tradiční veřejné sbírky zúčastní ve spolupráci s partnerskou Charitou sv. Alexandra.

Z finančních příspěvků dárců jsou tradičně podporovány lokální sociální a zdravotní služby poskytované lidem v nouzi – ohroženým dětem, lidem se zdravotním hendikepem, seniorům, lidem v závěru života, lidem bez domova. Část výtěžku sbírky je využíván také na aktivity regionálního, republikového a zahraničního charakteru. Konkrétně budou z prostředků Tříkrálové sbírky 2016 v Ostravě podpořeny tyto projekty:

1. Podpora lidí v závěrečném stádiu života v Mobilním hospici a ošetrovatelské službě sv. Kryštofa
2. Podpora seniorů v pečovatelské službě Matky Terezy
3. Podpora seniorů a lidí bez domova – nákup materiálu pro aktivizační terapie
4. Přímá hmotná humanitární pomoc pro lidi v obtížné životní situaci
5. Dofinancování rekonstrukce prostor pro sociální rehabilitaci lidí ohrožených sociálním vyloučením v charitním středisku sv. Lucie-startovací byty
6. Podpora ohrožených dětí a mládeže v nízkoprahovém Charitním středisku Michala Magone - vybudování základny pro táborové aktivity
7. Podpora osob se zdravotním postižením, vybavenost chráněných dílen Charity sv. Alexandra

Z Tříkrálové sbírky podporované aktivity Charity Ostrava a Charity sv. Alexandra jsou dlouhodobě ztrátové nebo se nedaří nalézt finanční zdroje pro jejich uskutečnění či potřebný rozvoj. Obracíme se proto na Vás, vážení občané, s žádostí o pomoc při této celorepublikové sbírkové akci, pořádané na pomoc těm, kteří to nejvíce potřebují. Poznávacím znamením Tříkrálové sbírky jsou koledníci, skupinky tří králů. Charitní koledníky budeme v Ostravě a přilehlých obcích potkávat v prvních dvou lednových týdnech roku 2016. Charitní koledníci jsou vybaveni plastovými pokladničkami označenými červenobílým logem Charity Česká republika zapečetěnými ostravským magistrátem. Vedoucí skupinky je starší patnácti let a disponuje průkazkou/plnou mocí k nakládání s pokladničkou.

V Tříkrálové sbírce 2015 se v Ostravě a okolí vykoledovalo **1 455 769 Kč**. Finance byly využity v průběhu letošního roku na podporu aktivit Charity Ostrava a Charity sv. Alexandra pro lidi bez přístřeší, lidi v závěrečném stádiu života, seniory, lidi se zdravotním postižením a přímou humanitární pomoc lidem v nouzi. Více o využití výtěžku na webu: <http://ostrava.charita.cz/dobrovolnici/trikralova-sbirka-charita-ostava/>.

Pořadatelem Tříkrálové sbírky 2016 je Charita Česká republika se sídlem v Praze. Sbírkou je osvědčena Magistrátem hl. města Prahy podle zákona č. 117/2001 Sb. O veřejných sbírkách.

Při pořádání Tříkrálové sbírky Charity Ostrava jsou sbírkové pokladničky úředně zapečetěny i rozpečetěny Magistrátem města Ostravy, celý finanční výnos bude uložen na sbírkové konto 66008822/0800 u České spořitelny. Využití a vyúčtování financí z Tříkrálové sbírky pro záměry Charit jsou předkládány ke kontrole Diecézní charitě ostravsko-opavské.

Děkujeme všem občanům, dárcům, koledníkům, úřadům a společenstvím, kteří se budou jakýmkoli způsobem podílet na realizaci Tříkrálové sbírky 2016.

TŘEBOVICE SE HLÁSÍ K TRADICÍM

Městský obvod Třebovice, ač pochází z původně zemědělsky orientované obce, se plně integruje do průmyslového prostředí Ostravy. Projevuje to svou trvalou podporou tradic vycházejících z industriálního prostředí Ostravy a zakládáním nových tradic vytvářejících nové kulturní prostředí města. K tradičnímu obrazu ekonomiky města patří na prvním místě hornictví, a to i přesto, že těžební aktivity tohoto oboru se přesunuly do východní části ostravsko-karvinského uhelného revíru. Ekonomické prostředí pak v Ostravě vyplnilo další obory, které příznivým způsobem mění hospodářskou, sociální i kulturní strukturu města. Přesto nebo právě proto je užitečné udržovat tradice ustupujícího hornictví, z jehož základů se Ostrava se svým okolím rozvinula do jedné z nejdůležitějších aglomerací v republice.

Úlohy udržování hornických tradic se ujala již před 21 lety Nadace LANDEK Ostrava, která má za cíl udržovat u obyvatelstva povědomí hornické historie města, rozvoj kultury a péči o technické památky. Činnost nadace již pronikla do povědomí řady podniků a institucí a také městských obvodů Ostravy, jakož i do řady okolních obcí a měst. Tyto subjekty napomáhají nadaci svým sponzorským nebo jiným přispěním v plnění jejich cílů a na dru-

hé straně zase využívají působnosti nadace v realizaci svých projektů ve výše uvedených oblastech. Pro r. 2016 se tak do plánu nadačních příspěvků přihlásilo 23 projektů, z nichž 19 tvoří základ kulturních akcí, tři se řadí do kategorie hornických tradic a jedna podporuje práci s mládeží. Po výběrovém řízení bude v 1. kole realizováno celkem 16 projektů. 2. kolo přihlášek bude následovat v březnu příštího roku.

Nejinak je tomu v Třebovicích, které již řadu let spolupracují s Nadací LANDEK Ostrava. Pod patronací Úřadu městského obvodu každoročně spoluorganizují zasedání správní rady a dozorčí rady nadace. Proběhlo to tak i letos, a to dne 29. 11. 2015 v altánu Třebovického parku, kde starosta František Šichnárek přednesl novinky ze života obvodu, hlavní rozvojové a podnikatelské aktivity a postavení obvodu v komplexu města Ostravy. Již opakovaně, stejně jako v uplynulých letech, nadace přispěla k realizaci Třebovického koláče. Tato akce je mimořádně úspěšná a vytvořila tradici, jejíž ohlas již přerostl hranice města a vstoupil do povědomí regionu a lze říci i řady míst a kulturních subjektů v republice.

Spolupráce Nadace LANDEK Ostrava s Třebovicemi se tak stala významným činitelem, který vychází z ekonomického odkazu regionu a podporuje jeho kulturní, vzdělávací a společenský růst.

Ing. Jan Počta, CSc.

BAREVNÝ PODZIM ANGLIČTINY S ÚSMĚVEM

Podzim s sebou přinesl další akci jazykových kurzů pro děti „Angličtina s úsměvem“. Rej lampiónových světýlek v Třebo-

vickém parku spolu s vystoupením dobráckých strašidel a občerstvením v restauraci Třebovický mlýn zpříjemnil jeden z dlouhých večerů dětem i dospělým. Atmosféra v parku byla okouzlující a všichni se mohli přesvědčit o tom, že podzim může být nejen krásně barevný, ale navíc i zábavný. Každé z dětí si domů za odměnu odneslo zasloužený balíček plný dobrot a malých dáreků. Jako vždy se nezapomnělo ani na děti, kterým nemoc nedovolí se podobných akcí zúčastnit. Výtěžek z celé akce byl opět zaslán sdružení Zdravotní klaun, které přináší smích a radost do nemocnic v České republice.

Pevně věříme, že se Zdravotním klaunům podaří vykouzlit úsměv na tvářích dětí tak, jako se to podařilo lektorům Angličtiny s úsměvem na proběhlé akci.

Akci podpořilo mnoho osob. Děkujeme i restauraci Třebovický mlýn, městskému úřadu Třebovice a panu starostovi Františku Šichnárkovi za podporu celé akce.

PaedDr. Iva Obermanová, studijní ředitelka kurzů

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

V sobotu dne 13. února 2016 v 15.00 hodin se v kulturním zařízení Altán v Třebovickém parku uskuteční slavnostní vítání nových občánek Třebovic, narozených v roce 2015. Dětem přejeme, aby vyrůstaly ve zdraví a spokojenosti v láskyplném prostředí svých milujících rodičů.

Rodičům dětí bude zasláno pozvání na tuto slavnostní událost.

KARNEVAL PRO DĚTI

dne 26. února 2016 v 17.00 hodin

místo konání: Altán v Třebovicích

Klauni, diskotéka, soutěže, vyhlášení nejlepší masky.

Vstup zdarma.

Kontakt: K. Pavelková, tel. 777 199 189

JAK LETOS DOPADLA „NETOPÝŘÍ NOC“?

Již potřetí se v Třebovickém parku konala tradiční akce pro veřejnost – Mezinárodní noc pro netopýry – kterou v ČR každým rokem organizuje Česká společnost pro ochranu netopýrů (ČESON). Netopýří noci se konají po celé republice v období přelomu srpna a září, což je nejlepší období pro sledování netopýrů při tzv. „podzimních přeletech“ na tradiční zimoviště.

I v Třebovicích se 12. září sešli malí i velcí zájemci a to v rekordním počtu téměř šedesáti účastníků! Akce tak začala naučnými kvízy a hrami s netopýří tematikou pro nejmenší, kteří tvořili větší polovinu všech účastníků. Následovala oblíbená prezentace živých handicapovaných netopýrů ze záchranné stanice (letos jsme pro účastníky přivezli „zkušené“ netopýří modely – samečka netopýra rezavého „Rýšu“ a samičku n. hvízdavého „Pipi“). Když už byli oba „handicapové“ doslova uhlazení a přecpaní moučnými červíky, vydali jsme se po krátké zastávce u natažené odchytkové sítě za do-

vodu šumění netopýřích ultrazvukových detektorů k řece. Ještě v parku jsme díky detektorům zaznamenali občasné přelety netopýrů rezavých (*Nyctalus noctula*), hvízdavých (*Pipistrellus pipistrellus*) i řasnatých (*Myotis nattereri*), to ale bylo nic proti „návalu“, který panoval nad řekou Opavicí! Prakticky bez ustání se nám zde z detektorů ozývaly ultrazvukové výkřiky mnoha lovců netopýrů nejmenších (*Pipistrellus pygmaeus*), doplněné častými průlety několika netopýrů vodních (*Myotis daubentonii*). Vodní toky a nádrže jsou díky množství vylétajícího vodního hmyzu oblíbeným lovištěm většiny netopýřích druhů a díky příznivému počasí jsme tak měli možnost tento noční rej sledovat s nejvytrvalejšími účastníky až do konce celé akce v pozdních nočních hodinách. Všem účastníkům velmi děkujeme za zájem o (nejen) „třebovické“ netopýry, třebovické radnici pak za velmi vstřícnou podporu celé akce a již teď všechny srdečně zveme na další ročník „Netopýří noci“!

**Text a foto: Evžen Tošenovský, Monika Kukalová
a Drahomíra Tošenovská**

Mezinárodní noc pro netopýry (International Bat Night), dříve Evropská noc pro netopýry, je celosvětově největší popularizační akce svého druhu zaměřená na seznámení široké veřejnosti se životem i nutností praktické ochrany netopýrů, pro kterou je naprosto zásadní právě informování a pozitivní zapojení široké veřejnosti. Koná se každoročně již 25 let, dnes ve více jak 40 zemích světa, včetně mimoevropských států. V ČR koordinuje tuto popularizační akci ČESON, v roce 2015 se konal již 19. ročník, v rámci něhož se uskutečnilo celkem 46 dílčích akcí po celé republice. Akce se koná pod záštitou mezinárodní Dohody o ochraně populací evropských netopýrů (EUROBATS).

ŽIVÝ BETLÉM

Zvláště v době vánoční si člověk uvědomí, jak je lidské nitro citlivé na příběhy. Skrze událost, která se stala někomu jinému, si totiž může člověk uvědomit něco ze svého vlastního životního příběhu. A propos, na tomto principu funguje většina telenovel a seriálů.

O Vánocích k nám hlouběji promlouvá vánoční příběh, který kdysi prožili Josef s Marií. Může se zdát, že je to příběh, který se nás netýká, ale jak už jsem psal loni (abych se neopakoval), je v tom příběhu obsaženo mnoho z našeho soukromého života.

A tak v loňském roce vznikla myšlenka, že bychom mohli, tak jak to již probíhá v některých farnostech, i u nás v Třebovicích vánoční příběh nějak ztvárnit. Jestli vzpomínáte, tak na Štědrý den odpoledne po bohoslužbě s předáváním Betlémského světla, nás čekalo překvapení, kdy jsme na konci vyšli z kostela a hle-

dali betlém. Ten jsme nakonec našli za farou, kde jsme se setkali s Josefem, Marií a děťátkem v jesličkách i s živou ovci na seně. Zapěli jsme koledy a od Betlémského světla odpálili své lampy, které jste si odnesli do svých domovů jako poselství naděje a tepla těchto svátků.

Protože se toto ztvárnění velkému množství lidí líbilo a dostal jsem mnoho pozitivních ohlasů, rozhodli jsme se, že letos „živý betlém“ oddělíme od předávání Betlémského světla a vyhradíme si na něj více času.

Přijměte proto pozvání prožít vánoční příběh znovu. A to v neděli 27. prosince odpoledne. Sraz bude v 16.00 h u kostela. Odtud nás čeká hledání onoho místa, kde se narodil Mesiáš. Po cestě bude pár zastavení, která nám pomohou aspoň na chvíli přemýšlet o svém životě. A na konci cesty nás čeká překvapení... Je možno prožít tuto cestu spolu jako rodina, cesta nebude náročná, je vhodná i pro malé děti a maminky s kočárky.

Přeji krásný vánoční čas!

P. Lukáš Engelmann

LETOŠNÍ VÁNOCE V TŘEBOVICKÉM KOSTELE

Doba adventní – příprava na Vánoce:

Roráty (mše sv. ke cti Panny Marie s programem pro děti) – budou bývat stejně jako v předcházejících letech v úterý v 6.30, ve středu v 17.00 a v sobotu v 7.00. Po mši sv. jsou rodiče a děti zváni na faru na snídani (respektive ve středu na večeři).

V neděli 20. 12. od 14.00 do 17.00 v kostele – Možnost smířit se s Bohem při **vánoční svátosti smíření**. Budou k dispozici tři zpovědníci.

Bohoslužby během Vánočních svátků:

24. prosinec Štědrý den

- 15.00 předávání Betlémského světla
- 21.30 příprava na „*půlnoční mši sv.*“ – slovo a hudba
- 22.00 „*Půlnoční mše svatá*“ s možností navštívit po mši sv. betlém v kostele

Možnost návštěvy třebovického betlému bude i ve dnech

25. 12. a 26. 12. od 10.30 do 18.00 (vyjma přestávky od 12.00 do 13.00).

25. prosinec Slavnost Narození Ježíše Krista

- 7.30 a 9.30 mše svaté

26. prosinec Svátek sv. Štěpána

- 7.30 a 9.30 mše svaté

27. prosinec Svátek svaté Rodiny

- 7.30 a 9.30 mše svaté. Po mši v 9.30 bude následovat žehnání rodinám!
- 16.00 „*živý betlém*“ – sraz před kostelem

31. prosinec Památka sv. Silvestra – ukončení občanského roku 2015

- 16.00 mše svatá na poděkování za uplynulý rok
- 23.00-24.00 adorace v kostele s prosbou o požehnání do nového roku

1. leden 2016 Slavnost Matky Boží Panny Marie – zahájení občanského roku 2016

- 7.30 a 9.30 mše svaté

6. leden Slavnost Zjevení Páně neboli Tří králů

- 17.30 slavnostní mše svatá

Prosím o Vaši štědrost při tříkrálové sbírce. Není to jen charitativní sbírka pro projekty Charity ČR, ale i osobní přání dobra Vám všem do nového roku od našich nejmenších!

BLAHOPŘEJEME JUBILANTŮM

**Ve IV. čtvrtletí 2015 slaví svá významná životní jubilea
60 let, 70 let, 75 let, 80 let a více, tyto naši občané:**

Alena Čechová	Ludvík Kubenka
Věra Pátková	Alžběta Müllerová
Otakar Pillich	Milada Klimešová
Eva Vaníčková	Jarmila Rumlová
Karel Mottl	Božena Chýlková
Ladislav Kohút	Vladimír Cepl
Hana Knopová	Marie Štambachrová
Miroslav Hudeček	Hedvika Lexová
Jindřich Vavřík	Věra Rumlová
Jan Počta	Stanislav Odstrčilík
Stanislava Rozsypalová	Drahomíra Dostálová
Irena Nováková	Eliška Vyležíková
Vlasta Bártová	Anna Hajduková
Eliška Ševčíková	Věra Gallusová
Marie Šmídová	Zdeněk Kutáč
Marie Uherková	Elena Bučková
Růžena Vinklerová	Božena Kušnerová
Marie Janulíková	Lubomír Ellinger
Svatopluk Čablík	Vlastimil Židlík
Květoslav Chrbjác	Jaroslav Němec
Miroslav Sobol	Věra Kovalíková
Miroslav Martinek	Anna Babiařová
Jiřina Martínková	Miroslav Skácelík
Naděžda Odstrčilíková	Věra Damková
Marie Boříková	Eduard Damek

**Jubilantům přejeme vše nejlepší, pevné zdraví,
štěstí a spokojenost do dalších let.**

Jména jubilantů jsou zveřejňována bez jejich předchozího souhlasu, jsou uváděna bez hodností a titulů. Pokud si zveřejnění nepřejete, sdělte nám tento Váš požadavek ústně nebo písemně na Úřad městského obvodu Třebovice.

POZVÁNÍ

na zasedání Zastupitelstva
městského obvodu Třebovice,
které se uskuteční

**16. prosince 2015
v 16.30 hodin**

v zasedací místnosti v 1. patře budovy
radnice v Třebovicích, ul. 5. května,
č.p. 5027.

Program bude zveřejněn
na úřední desce ÚMOB Třebovice.

**NÁŠ SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ
SE MŮŽE LETOS POCHLUBIT**

Po letech 2013 MS Petrohrad (Jiří Červenka – zlato), 2014 MS Svitavy (Jiří Červenka, Miroslav Musiol, Michal Frič – 4. místo), jsme i letos měli zastoupení na MS dorostu, tentokrát v běloruském Grodnu, kde nás velmi úspěšně reprezentoval **Miroslav Musiol**.

Vše začalo 2. srpna disciplínou výstup na cvičnou věž, kde mezi 81 běžci obsadil krásné 15. místo.

Další den pokračoval program v běhu na 100 metrů překážek, Mirek opět neklamal, sice jak říkal, mohlo to být lepší, ale kdo se pohybuje v požárním sportu, tak ví, že mezi Rusy, Bělorusy a Ukrajinci je složité vyniknout, ale Mira se s tím popral statečně a bral celkové 9. místo z 81 běžců.

Během třetího soutěžního dne byly na programu štafety, kde tým dorostenců bral zlato v novém Světovém rekordu!!!

Při posledním dnu byly na programu požární útoky a i tam čeští dorostenci zazářili a bylo z toho opět zlato.

V celkovém pořadí Česká republika obsadila neuvěřitelnou 1. příčku a jedna **ZLATÁ medaile směřovala i do Ostravy – Třebovic!!!**

Touto cestou bych chtěl poděkovat za vzornou reprezentaci a v dalších letech přejí mnoho úspěchů!

Kamil Vencel

Vedoucí kolektivu mladých hasičů
a dorostu Ostrava – Třebovice

*Mirek Musiol při běhu na 100 m překážek
překonává bariéru o výšce 170 cm*